

Nauczyciel bibliotekarz

Karta Nauczyciela,
dokumentacja, pieniądze

Patronat medialny

NOWOCZESNA
BIBLIOTEKA 3.0

Nauczyciel bibliotekarz

**Karta Nauczyciela,
dokumentacja, pieniądze**

Spis treści

Rozdział 1. Czytelnictwo – badania, sprawdzone zajęcia czytelnicze. 7

Czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży – jak obecnie zachęcać do czytania książek	7
Czytelnictwo – pomysły praktyczne.	8
9 przykładów zajęć w bibliotece, które lubią dzieci i młodzież	9
Jak przeprowadzić obiektywne i użyteczne badanie czytelnictwa	13
Szczegółowy plan badania czytelnictwa w szkole	15
Ankieta Czytelnicza: „Czytanie w naszej szkole”	16
Co mogą zmienić ankiety czytelnicze	19
Jak ankiety wpływają na warsztat pracy nauczyciela bibliotekarza	20
Jak zainteresować książką dziewczęta – sprawdzone sposoby.	21
Jak zainteresować książką chłopców, czyli jak nie słyszeć: „Dziękuję, nie czytam”	24
Cytatozofia – jak cytat może stać się narzędziem edukacji i refleksji.	28
Organizacja pracy z cytatami.	30
Zalety Cytatozofii w pracy edukacyjnej.	30
Interaktywne Mapy Literackie – Odkrywanie Literatury przez Przestrzeń.	32
Narzędzia do wykonania mapy.	36
Nauczyciel bibliotekarz jako wychowawca „Każdy ma prawo być sobą, nawet jeśli różni się od reszty”	37
K-dramy w bibliotece: inspiracje, narzędzia i gotowe pomysły	44
Wskazówki dla bibliotekarzy – inspiracje z K-dramy	46
Jak wykorzystać potencjał K-dramy w bibliotece.	46
Gamifikacja – jak grywalizacja zwiększa zaangażowanie czytelników	47
Literackie Świąteczne Bingo – świetna zabawa dla młodszych dzieci.	51
Zasady Gry Bingo	52
Jak przygotować karty Bingo	56
Bookmas Tree, czyli choinka książek	57
Kiedy pokolenia zderzają się w bibliotece. Konflikty, które można ośwoić	59
Współpraca biblioteki szkolnej z przedszkolem	62

Rozdział 2. Bibliotekarz szkolny jako menedżer 68

Nowoczesna biblioteka szkolna – strategiczny element szkoły przyszłości	68
Profesjonalizm nauczyciela bibliotekarza – klucz do zaufania	69
Dwa filary: praca pedagogiczna i techniczna.	70

Praca pedagogiczna – serce biblioteki	70
Praca techniczna – fundament działania	70
Zatrzymaj się na chwilę i odpowiedz sobie szczerze	71
Zmiana to proces – od diagnozy do działania	71
Co chcemy osiągnąć?	71
Jak wygląda idealna biblioteka w naszej szkole	72
Po czym poznamy, że się rozwijamy	72
Jakie działania dadzą realną wartość uczniom i nauczycielom?	72
Jakie narzędzia mogą pomóc w diagnozie?	73
Analiza SWOT	73
APS – analiza pola sił (Force Field Analysis)	73
Refleksyjne pytania	74
Przykłady małych zmian, które robią dużą różnicę	74
Oto kilka inspirujących przykładów	75
Czego unikać w komunikacji z dyrekcją i gronem	76
Unikaj technicznego żargonu	77
Nie zamykaj się w książkach	77
Nie narzekaj – formułuj propozycje	77
Konkretne pomysły, jakie może zrealizować lider w bibliotece szkolnej	78
Czy posiadasz cechy lidera	80
Opracowanie strategii rozwoju biblioteki szkolnej w ramach sieci współpracy nauczycieli bibliotekarzy	82

Rozdział 3. Podręczniki w bibliotece szkolnej 84

Wrzesień z podręcznikami w bibliotece szkolnej	84
Podręcznikowy zawrót głowy – warsztaty obsługi	85

Rozdział 4. Praktykant w bibliotece szkolnej 92

Przykładowy plan praktyk w bibliotece szkolnej	92
Wskazówki dla praktykanta	96
Czego może oczekiwać praktykant od opiekuna	103
Jak przygotować bibliotekę szkolną na zakończenie roku szkolnego	104

Rozdział 5. Dokumentacja w bibliotece szkolnej – przykładowe dokumenty i instrukcje wypełniania 106

Harmonogram prac w bibliotece szkolnej na cały rok szkolny	106
Harmonogram prac technicznych wraz ze wskazówkami	107
Rejestr ubytków – instrukcja krok po kroku (papierowa wersja)	108

3. Rubryki (kolumny) – opis	109
Protokoły biblioteczne w praktyce szkolnej: selekcja, ubytki, dary i skontrum	110
Sprawozdanie z pracy biblioteki szkolnej – instrukcja obsługi	113
Regulamin biblioteki szkolnej	115
Jak zgodnie z prawem ubytować książki w bibliotece szkolnej	118
Planowanie pracy nauczyciela bibliotekarza – jak do 15 września napisać plan pracy na nowy rok szkolny	120
Jak powinien wyglądać plan pracy nauczyciela bibliotekarza	123
Dziennik biblioteki szkolnej – dokumentacja bieżącej pracy	126
Rozdział 6. Prawo w bibliotece szkolnej, Karta Nauczyciela oraz pytania i odpowiedzi	136
Kiedy nauczycielowi bibliotekarzowi przyda się ocena pracy	136
Nauczyciele bibliotekarze mają prawo do należności za nadgodziny – uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 lutego 2025 r.	141
Urlop dla poratowania zdrowia nauczyciela bibliotekarza – zasady, warunki i procedury	143
Rozdział 7. Sztuczna inteligencja w bibliotece szkolnej . . .	160
Sztuczna inteligencja – narzędzia do wykorzystania w codziennej pracy	160
Sztuczna inteligencja w pracy nauczyciela bibliotekarza – przykłady	166
Przykłady zastosowań AI w praktyce	169
Przykłady bibliotek w Polsce z potencjałem AI	169
Przykłady zastosowań AI w praktyce	172
Przykłady zastosowań AI w praktyce	173
Przykłady bibliotek w Polsce z potencjałem AI	173
Przykłady zastosowania sztucznej inteligencji w bibliotekach szkolnych	173
Rozdział 8. Programy, aplikacje i social media	174
Jak przygotować czytelne i atrakcyjne wizualnie infografiki	174
Najczęstsze błędy popełniane przy tworzeniu infografik	175
Newsletter w bibliotece szkolnej – nowoczesne narzędzie komunikacji z czytelnikami	181
BookTok i social media w promocji książek	184
W jaki sposób BookTok różni się od tradycyjnych kanałów promujących literaturę	187

W jaki sposób social media mogą pomóc w dotarciu do różnych grup wiekowych i społecznych	188
Jak pisać dobre posty biblioteczne na Facebooku	198
Co czyni to wydarzenie wyjątkowym na Facebooku?	212
Book Creator – pomysły na pracę z uczniami	213
Instrukcja tworzenia quizu w PowerPoint	217

Rozdział 9. Inspiracje z zagranicy 222

Biblioteki szkolne we Francji	222
-------------------------------------	-----

Rozdział 10. Przydatne zestawienia 234

Rola dyrektora szkoły w kształtowaniu biblioteki szkolnej	234
Współpraca biblioteki szkolnej z publiczną – przewodnik dla nauczyciela bibliotekarza	236
Gamifikacja i nowe technologie – wskazówki dla bibliotekarzy szkolnych	237
Współpraca biblioteki szkolnej z przedszkolem – wskazówki dla nauczyciela bibliotekarza	238
Energia książki – pięć wymiarów siły literatury w pracy nauczyciela bibliotekarza	239

Rozdział 1.

Czytelnictwo – badania, sprawdzone zajęcia czytelnicze

Czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży – jak obecnie zachęcać do czytania książek

Czytelnictwo to jedno z najczęściej powtarzanych haseł w edukacji – wpisywane do planów pracy, regulaminów i statutów bibliotek. Ale czy naprawdę wiemy, czym ono jest? Czy to liczba przeczytanych książek? Liczba wypożyczeń? A może umiejętność samodzielnego myślenia, która zrodziła się w wyniku lektury? W świecie, w którym uczniowie coraz częściej mówią „nie mam czasu”, kluczowym zadaniem szkoły staje się nie tylko promowanie czytania, ale tworzenie przestrzeni i czasu na czytanie – na lekcjach, w bibliotece, w codziennym rytmie dnia.

Aby zachęcić uczniów do czytania, trzeba ich poznać: dowiedzieć się, co ich interesuje, co lubią, jakie mają pasje. Dopiero wtedy możemy proponować książki, które będą dla nich naprawdę wartościowe. Czytanie powinno być nie tylko obowiązkiem, ale także przyjemnością i drogą do samorozwoju. Dlatego warto pokazywać korzyści: bogatsze słownictwo, lepsze wyniki w nauce, szybsze myślenie i większą pewność siebie. Nie chodzi o to, by czytać tylko ambitne tytuły – lecz by czytać świadomie, regularnie i z zaangażowaniem. W czasach, gdy sztuczna inteligencja może generować gotowe odpowiedzi, tylko samodzielne czytanie uczy filtrować prawdę od fałszu. A to – dziś bardziej niż kiedykolwiek – jest kluczową kompetencją.

Lekturownik – dawniej i dziś

W klasach 1–3 lekturownik może być wciąż dobrym narzędziem do dokumentowania przeczytanych książek. Znam wychowawców i bibliotekarzy, którzy go uwielbiają – i takich, którzy odrzucają tę formę. Ja sama w dzieciństwie uwielbiałam prowadzić lekturownik. Aktualizowałam go starannie – w czasach, gdy książka była pierwszym i nadrzędnym źródłem informacji. Dzięki niemu uczyłam się pisać, ćwiczyłam ortografię, rozwijałam słownictwo. Dziś, w czasach sztucznej inteligencji, warto zastanowić się nad jego sensem. AI potrafi napisać streszczenie, analizę,

plan wydarzeń – ale nie zastąpi nam procesu „samodzielnego czytania i myślenia”. Jeśli dziecko nie będzie czytać, nie przetworzy tekstu, nie zapamięta i nie utrwali – nic w głowie nie zostanie. Czytanie wzbogaca słownictwo (w języku polskim i obcym), rozwija myślenie, przyspiesza procesy poznawcze.

Planowanie dnia i poznawanie zainteresowań uczniów

Żeby czytelnictwo miało sens, musimy „poznać to, czym dzieci się interesują”. Trzeba z nimi rozmawiać – o tym, co lubią, jakie mają pasje, jakie książki mogłyby je wciągnąć. Dzięki temu możemy proponować tytuły powiązane z ich mocnymi stronami, pokazując, że nawet nie lubiany przedmiot można odkrywać z przyjemnością, jeśli znajdziemy do niego odpowiednią lekturę. Musimy też „uczyć planowania dnia”. Uczeń powinien umieć stworzyć własny plan: czas na naukę, czas na zainteresowania, czas na odpoczynek, czas na czytanie. Trzeba mu pokazać, co może osiągnąć, gdy tak zaplanuje swój dzień: bogatsze słownictwo, łatwiejsze formułowanie myśli, szybsze przyswajanie wiedzy, większą pewność siebie w rozmowach. Warto też organizować krótkie zajęcia o „wpływie czytania na mózg” – bo im więcej się uczy, tym więcej zapamiętujemy i tym sprawniej myślimy.

Czytelnictwo – pomysły praktyczne

Klasy 1–3	lekturownik + notowanie lektur obowiązkowych i dowolnych.
Klasy 4–6	obowiązkowe lektury + książki uzupełniające z różnych dziedzin (historia, biologia, sport, geografia).
Klasy 7–8	samodzielne tworzenie listy lektur na rok – np. 10 tytułów, po jednym z każdej dziedziny. Plecak literacki/paczka literacka – projekt klasowy lub szkolny, w którym dzieci zabierają książkę na biwak, do dziadków, na święta – i opisują wybór.
Reading Day/Book Day	dzień w miesiącu, w którym można legalnie czytać w szkole także na innych przedmiotach niż język polski.
Spotkania tematyczne	dzień literatury obcojęzycznej (np. tylko książki po francusku, angielsku).

Perspektywa sztucznej inteligencji

Gdyby sztuczna inteligencja miała dać uczniom jedną radę o czytelnictwie, powiedziałaby: „Mogę dać ci odpowiedzi w kilka sekund. Ale jeśli nie nauczysz się czytać, rozumieć i analizować tekstów samodzielnie, nie będziesz w stanie ocenić, czy moje odpowiedzi mają sens”.

Czytanie to filtr, który pozwala oddzielić prawdę od fałszu – i żaden algorytm nie zrobi tego za człowieka. Czytelnictwo będzie się rozwijać tylko wtedy, gdy damy uczniowi: Co czytać – różnorodny, ciekawy zasób. Gdzie czytać – przyjazne miejsca w szkole i poza nią. Kiedy czytać – zaplanowany czas.

Małgorzata Bykowska

9 przykładów zajęć w bibliotece, które lubią dzieci i młodzież

Dziś biblioteka szkolna to miejsce nieograniczonych możliwości. Oznacza to, że każdy nauczyciel ma swobodę w wyborze tematu zajęć czytelniczych. Najczęściej poruszamy się w obszarach związanych z książką, jej historią oraz historią pisma. Obecnie najlepiej oceniane przez uczniów są zajęcia czytelnicze, które łączą elementy interaktywne, praktyczne i kreatywne.

Przez wiele lat (lata 70., 80., 90. XX wieku do 2016 r.) nauczyciele bibliotekarze prowadzili lekcje biblioteczne oparte na programie przysposobienia biblioteczno-informacyjnego opracowanym przez ówczesne Ministerstwo Oświaty. Przysposobienie czytelnicze było obowiązkowe (w XX w.) dla wszystkich uczniów we wszystkich typach szkół, w wymiarze 1–2 godzin rocznie. Dyrektor szkoły był zobowiązany uwzględnić przysposobienie w planie zajęć na początku roku szkolnego, opracowując tematy lekcji. Lekcje miały dostarczyć uczniom informacji na temat zasad korzystania z wypożyczalni, czytelni, katalogów, wyszukiwania informacji na określony temat oraz umiejętności pracy z encyklopediami, słownikami, czasopismami, historią pisma, książkami i bibliotekami.

Czasami organizowano nawet sprawdziany, aby ocenić, jak wiele wiedzy uczniowie zdobyli z przysposobienia biblioteczno-informacyjnego. Obecnie nie ma obowiązku prowadzenia lekcji biblioteczych. Wielu dyrektorów i nauczycieli bibliotekarzy nie jest tego świadomych. Na stronach internetowych niektórych szkół nadal można znaleźć harmonogramy lekcji biblioteczych obowiązujące dawno temu. Chociaż lekcje biblioteczne nie są już wymagane, warto rozważyć opracowanie zajęć czytelniczych, które mogą być prowadzone w ramach pracy pedagogicznej, aby promować kulturę czytania i rozwijać zainteresowania czytelnicze uczniów.

W zależności od naszych umiejętności, predyspozycji, wiedzy i pasji, każdy z nas będzie inaczej przygotowywał zajęcia. Dobrze są odbierane warsztaty twórcze, które mogą być doskonałym sposobem na rozwijanie kreatywności, umiejętności manualnych oraz pasji czytelniczych u uczniów.

Warsztaty twórcze podczas których uczniowie mają możliwość samodzielnie tworzyć coś nowego lub odtwarzać elementy sztuki związane z tematem zajęć.

9 przykładów zajęć w bibliotece, które lubią dzieci i młodzież

1. Tworzenie zakładek do książek	Uczniowie mogą samodzielnie wykonać kolorowe zakładki do książek z papieru, tkaniny, kolorowych taśm lub innych materiałów. To nie tylko praktyczny dodatek, ale także inspirowanie do czytania. Może być świetnym prezentem dla rodziców, rodzeństwa lub młodszych kolegów.
2. Kreatywne pamiętniki	Uczniowie mogą ozdobić i spersonalizować swoje pamiętniki lub kalendarze, korzystając z różnorodnych technik, takich jak decoupage, stemplowanie, rysunek czy kolaż. Pamiętnik doskonale wpisuje się w kulturę słowa jako sposób przekazywania informacji o najważniejszych wydarzeniach w życiu ucznia. Jako gatunek literacki, pamiętnik może stanowić próbę zainteresowania uczniów tego rodzaju literaturą, która pełni również funkcję przekazu historycznego i jest wykorzystywana przez historyków jako źródło wiedzy o życiu codziennym. W przypadku zajęć kreatywnych warto zauważyć, że pamiętnik ma kilka znaczeń i oprócz wspomnień z wydarzeń może służyć jako album, do którego nasi znajomi i przyjaciele wpisują wiersze i aforyzmy na pamiętkę.
3. Tworzenie opowiadań lub komiksów	Poprzez warsztaty pisania opowiadań lub tworzenia komiksów uczniowie mają okazję wyrazić swoją kreatywność i rozwijać umiejętności narracyjne. Podczas tych zajęć zdobywają także wiedzę na temat historii komiksów, co pozwala nam wprowadzić elementy edukacyjne, rozwijające nie tylko wrażliwość estetyczną, ale również umiejętność pracy z tekstem. Warto wcześniej zaopatrzyć się w różnorodne komiksy polskie i zagraniczne, zwłaszcza klasyki tej literatury. Szczególnie interesujące są zajęcia z komiksami paragrafowymi.
4. Projekty recyklingowe	Warsztaty, podczas których uczniowie wykorzystują materiały z recyklingu do tworzenia nowych przedmiotów, na przykład ozdób świątecznych. Podczas tych warsztatów można wykorzystać wycofane podręczniki szkolne oraz zużyte książki. Warto wprowadzić także rozróżnienie terminologii – recykling, downcykling, upcykling. Przedrostek „up” w słowie „upcykling” oznacza „wyżej” po angielsku, co oznacza, że w wyniku przetworzenia nowy przedmiot ma wyższą wartość niż surowce, z których został wykonany. Analogicznie „downcykling” oznacza, że dany przedmiot zyskuje nowe życie, ale traci na wartości (na przykład papier toaletowy z makulatury, opakowania tekturowe z używanych książek). Podczas naszych warsztatów będziemy wykorzystywać „odpady” do tworzenia dzieł sztuki. Warsztaty pozwolą uczestnikom lepiej zrozumieć tematykę ekologii, ochrony środowiska, a w wielu przypadkach odkryją w nich same pokłady twórczości.

5. Warsztaty Liberackie	Rodzaj literatury totalnej, w której tekst i forma książki tworzą nierozdzielalną całość. W utworach Liberackich istotne jest nie tylko samo pióro, czyli warstwa słowna, lecz także typografia, konstrukcja, format i kształt. Innymi słowy, uczestnik, korzystając z kilku wierszy ze starego podręcznika, tworzy nowy wiersz, który następnie prezentuje w nietypowej formie – na przykład jako pudełko z naklejonym wierszem, butelką z tekstem w środku itp. W ramach tego procesu twórczego uczniom można również zaproponować stworzenie poematów w postaci kompozycji wizualnych zbudowanych z układów liter i znaków typograficznych, a także wierszy obrazkowych, które za pomocą formy graficznej przedstawiają konkretne przedmioty, takie jak zamek, most czy okno. Następnie wiersz przedstawia w nowym formacie – nie jako klasyczną książkę, ale jako pudełko z naklejonym wierszem, butelką z tekstem w środku itp. W ramach tego typu tworzenia uczniom możemy zaproponować także – poematy w postaci kompozycji wizualnych zbudowanych z układów liter i znaków typograficznych oraz wiersz obrazkowy, który swym kształtem graficznym przedstawia jakiś przedmiot (zamek, most, okno). Warsztaty te wydają się być niezwykle ekscytujące i pełne kreatywności dla dzieci, ponieważ pobudzają ich wyobraźnię. Proponuję również wprowadzenie tego typu warsztatów do planu pracy biblioteki szkolnej w szkole średniej.
6. Ilustrowanie książek	Uczniowie mogą spróbować swoich sił w ilustrowaniu fragmentów książek lub tworzeniu własnych ilustracji do opowiadań. Można również wykorzystać wycofane podręczniki lub czasopisma przeznaczone na makulaturę do tworzenia kolaży.
7. Zajęcia oparte na przedstawieniu teatralnym – teatrzyk KAMI-SHIBAI lub kukielkowy	W zależności od naszych zainteresowań i umiejętności.
8. Zajęcia czytelnicze z wykorzystaniem Internetu	Słowniki w sieci. O tych zajęciach pisałam już na łamach Nowoczesnej Biblioteki 3.0.
9. „Rzeka Czytania – Projekt Plakatu”	W ramach tego zadania uczniowie mają stworzyć plakat przedstawiający wielką rzekę czytelnictwa. Plakat ten ma zawierać kolaż, tekst oraz rysunki, które reprezentują wszystkie książki przeczytane przez ucznia w określonym czasie wskazanym przez nauczyciela lub bibliotekarza. Dodatkowo na plakacie można uwzględnić artykuły związane ze sportem, polityką, kulturą, a nawet instrukcje obsługi sprzętów AGH lub aplikacji na telefonie. Zachęcamy do zaangażowania w projekt rodziców uczniów, ich rodzeństwa oraz nauczycieli. W całości Rzeka Czytania może być wykonana po angielsku.

W planie pracy biblioteki szkolnej wszystkie zajęcia czytelnicze można ująć w ramach cyklu i skoncentrować się na dogłębnym poznaniu twórczości jednego pisarza czy poety w danym półroczu lub w roku szkolnym. Ważne jest, aby zapoznać się także z podstawą programową lub bezpośrednio wejść w relację z polonistami. Nauczyciel bibliotekarz może potraktować to jako wyzwanie pedagogiczne, aby w każdym semestrze przedstawić uczniom jednego poetę. Zarówno w formie krótkich informacji na tablicy ogłoszeń, jak i wiadomości wysyłanych przez Librusa lub czytanych w szkole (radio szkolne). Ja organizuję co miesiąc wieczory poezji, gdzie na zajęciach dla osób zainteresowanych tematem razem z nauczycielami języka polskiego rozmawiamy o poezji.

Natomiast lekcje, które mogą być mniej atrakcyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej, to te, które są monotonne, zbyt teoretyczne i nie angażują uczniów w sposób aktywny.

Przykłady lekcji, które nie są obecnie atrakcyjne dla dzieci i młodzieży

Wykłady teoretyczne	Długie prezentacje bez możliwości interakcji i aktywnego uczestnictwa uczniów.
Tradycyjne lekcje czytania książek	Czytanie książek na głos bez dodatkowych elementów, które byłyby atrakcyjne dla młodych czytelników.

Dlatego istotne jest, aby zajęcia biblioteczne były zróżnicowane, angażujące, kreatywne i dostosowane do zainteresowań oraz potrzeb uczniów, aby zachęcić ich do korzystania z zasobów biblioteki i rozwijania pasji czytelniczych. Ciekawą formą pracy z czytelnikami i ich zaangażowania w promocję czytelnictwa jest zachęcenie uczniów do opracowania pytań do ankiety czytelniczej. W ten sposób uczniowie staną się „badaczami czytania” w swojej klasie lub w całej szkole. Ankiety można opracować także dla nauczycieli i rodziców.

Nauczyciel bibliotekarz na początku wyjaśnia, na czym polega badanie czytelnictwa, następnie zwraca uwagę na poprawne przygotowanie ankiet. W porozumieniu z nauczycielem informatyki uczniowie (mogą być to pary lub grupy) samodzielnie wykorzystują narzędzia Google lub Forms do przygotowania ankiet. Po sprawdzeniu poprawności wykonania ankiet uczniowie wysyłają je do siebie nawzajem, a następnie analizują wyniki, omawiają uzyskane odpowiedzi i wyciągają wnioski. Angażowanie dzieci w prace badawcze doskonale wpisuje się w nowoczesne metody edukacyjne.

Małgorzata Bykowska

Jak przeprowadzić obiektywne i użyteczne badanie czytelnictwa

Celem badania jest pomoc nauczycielom bibliotekarzom oraz nauczycielom języka polskiego w zrozumieniu, czy uczniowie czytają książki dla przyjemności, czy jedynie koncentrują się na obowiązkowych lekturach. W ankiecie warto uwzględnić również ogólne pytania dotyczące zainteresowań czytelniczych, hobby oraz pomysłów na rozwijanie pasji. Przed przystąpieniem do badania warto zastanowić się nad jego celem: co jest dla nas najważniejsze – poznanie nawyków czytelniczych, ocena skuteczności działań promujących czytanie czy może identyfikacja barier?

Należy pamiętać, że cel badania powinien być odzwierciedlony w odpowiednio skonstruowanych pytaniach ankiety, a także zastosowane metody badawcze muszą być zgodne z głównym celem badania. Istotne jest również określenie grupy docelowej, co wymaga uwzględnienia takich czynników jak wiek, zainteresowania oraz poziom czytelnictwa badanej grupy (uczniowie, nauczyciele, rodzice). Język ankiety powinien być prosty i zrozumiały dla grupy docelowej, a w przypadku młodszych uczniów warto unikać skomplikowanych sformułowań.

Mamy możliwość zastosowania różnych metod badawczych. Są to:

- ▶ ankiety – ze standardowymi pytaniami zamkniętymi (np. skala odpowiedzi, wybór opcji) oraz otwartymi (do samodzielnej wypowiedzi),
- ▶ wywiady i obserwacje – które zawsze służą pogłębieniu wyników ankiety przez rozmowy indywidualne lub grupowe,
- ▶ obserwacja zachowań czytelniczych (np. w bibliotece szkolnej) oraz
- ▶ metody jakościowe – kreatywne warsztaty, analizy wypowiedzi uczniów o ulubionych książkach, które zbieramy w czasie zajęć czytelniczych.

Oczywiście kluczowe jest, aby ankieta miała charakter anonimowy, co zapewnia uczestnikom badań poczucie komfortu. Przeprowadzenie badania powinno odbywać się w sposób sprzyjający swobodzie, bez narzucania oczekiwań co do wyników. Warto jednak wyjaśnić uczniom, że ankieta ma istotne znaczenie, dlatego powinni odpowiadać w sposób dojrzały i świadomy, unikając fałszowania odpowiedzi.

WAŻNE

Precyzyjnie skonstruowany kwestionariusz stanowi klucz do rzetelnego badania. Optymalna liczba pytań to maksymalnie 10–15, zwłaszcza w przypadku dzieci. Pytania powinny mieć formę zamkniętą, co ułatwia analizę statystyczną (np. „Ile książek przeczytałeś w ciągu ostatnich 6 miesięcy?”), a także otwartą, co pozwala na uzyskanie bardziej osobistych i kreatywnych odpowiedzi (np. „Jaką książkę poleciłbyś innym i dlaczego?”). Bardzo istotne jest uwzględnienie kontekstu lokalnego, co oznacza, że pytania powinny odnosić się do specyficznych warunków w danym miejscu, na przykład dostępności biblioteki szkolnej czy ulubionych książek w danej grupie.

Analiza danych po zebraniu ankiet powinna być starannie przemyślana, aby wyniki mogły być uporządkowane według grup wiekowych, klas lub innych wybranych kategorii. Warto porównać wyniki swojej ankiety z innymi dostępnymi w sieci, co pozwoli dostrzec pewne trendy. Wnioski powinny obejmować nie tylko aspekty liczbowe, ale także jakościowe, na przykład poprzez analizę odpowiedzi na pytania otwarte. Wyniki ankiety powinny być zawsze udostępniane społeczności szkolnej w sposób przystępny, na przykład w formie raportu lub prezentacji. Otrzymane dane dotyczące czytelnictwa powinny prowadzić do konkretnych zmian, takich jak poprawa funkcjonowania biblioteki, promowanie czytelnictwa oraz organizacja wydarzeń literackich.

Regularność badań jest niezwykle istotna. Zazwyczaj przyjmuję cykl trzech lat, co pozwala mi monitorować zmiany w nawykach czytelniczych w najciekawszych grupach wiekowych: pierwszej, trzeciej i szóstej klasie. Kwestionariusz aktualizuję w zależności od potrzeb i kontekstu. Staram się również badać nawyki czytelnicze nauczycieli oraz rodziców. Celem tych działań jest uzyskanie szerszej perspektywy na wyniki ankiety, uwzględniając zarówno nauczycieli, jak i rodziców. W badaniu rodziców pytam o rolę czytania w domu, co stanowi cenne uzupełnienie moich analiz. Moje pierwsze ankiety były przygotowane w tradycyjny sposób, na papierze. Pytania były ogólne i typowe dla tego rodzaju badań. W procesie ich opracowywania korzystałam z doświadczeń innych nauczycieli bibliotekarzy oraz z przykładowych wzorów ankiet dostępnych w Internecie.

W 2020 roku po raz pierwszy wykorzystałam narzędzie Formularze Google do stworzenia ankiety, a następnie nauczyłam się korzystać z możliwości pakietu Office 365. Quizy, gry oraz inne angażujące metody badawcze, takie jak cyfrowe mapy ulubionych książek uczniów, stanowią doskonały wybór do zastosowania w przy-

gotowaniu ankiety. Kluczowe jest, aby umiejętnie wykorzystywać nowe technologie. Przeprowadzenie badania zgodnie z powyższymi zasadami pozwoli uzyskać pełniejszy obraz czytelnictwa w szkole, dostosowany do jej specyficznych warunków i potrzeb.

Szczegółowy plan badania czytelnictwa w szkole

I. Cel badania	1. Poznanie poziomu i nawyków czytelniczych uczniów oraz nauczycieli. 2. Zidentyfikowanie barier, które ograniczają czytelnictwo. 3. Zbadanie preferencji literackich społeczności szkolnej. 4. Wskazanie działań wspierających rozwój czytelnictwa w szkole.
II. Grupa docelowa	• Uczniowie klas 4–8. • Nauczyciele przedmiotowi i bibliotekarze. • Opcjonalnie: rodzice uczniów.
III. Metody badawcze	1. Ankieta kwestionariuszowa (podstawowe narzędzie) • Wersja elektroniczna (Google, Forms) oraz papierowa dla uczniów bez dostępu do Internetu. 2. Wywiady indywidualne (uzupełniające dane jakościowe) • Wywiady z bibliotekarzem oraz przedstawicielami uczniów (np. z samorządu uczniowskiego). 3. Obserwacja uczestnicząca • Analiza korzystania z biblioteki szkolnej w określonym czasie (np. miesiąc przed badaniem).
IV. Etapy realizacji badania	1. Przygotowanie • Opracowanie ankiety i harmonogramu badania. • Zapewnienie zgody na badanie od dyrekcji szkoły. • Ustalenie formatu raportu końcowego. 2. Przeprowadzenie badania • Ankieta: przeprowadzona w klasach na godzinie wychowawczej lub on-line. • Wywiady: krótkie rozmowy z uczniami i nauczycielami. • Obserwacja: rejestrowanie liczby wypożyczeń w bibliotece. 3. Analiza danych • Segmentacja odpowiedzi według grup (wiek, klasa). • Analiza trendów w danych statystycznych i jakościowych. 4. Prezentacja wyników • Przygotowanie raportu z wnioskami i rekomendacjami. • Omówienie wyników z gronem pedagogicznym i uczniami. 5. Działania wdrożeniowe • Wdrożenie rekomendacji wynikających z badania (np. zakup nowych książek, organizacja konkursów literackich).

Ankieta Czytelnicza: „Czytanie w naszej szkole”

Celem niniejszej ankiety jest zgłębienie Twoich nawyków czytelniczych, ulubionych gatunków literackich oraz opinii na temat biblioteki szkolnej. Twoje odpowiedzi pozwolą nam lepiej zrozumieć potrzeby czytelnicze uczniów i wzbogacić ofertę literacką w naszej szkole. Wyniki ankiety będą również pomocne dla bibliotekarza w dostosowywaniu oferty biblioteki do rzeczywistych potrzeb uczniów, organizacji wydarzeń czytelniczych oraz promocji literatury. Ankieta jest anonimowa.

CZĘŚĆ I: NAWYKI CZYTELNICZE

1. Jak często czytasz książki?

- ☐ Codziennie
- ☐ Kilka razy w tygodniu
- ☐ Raz w tygodniu
- ☐ Rzadziej niż raz w miesiącu
- ☐ W ogóle nie czytam

2. Ile książek przeczytałeś/-aś w ciągu ostatnich 6 miesięcy?

- ☐ 0
- ☐ 1–2
- ☐ 3–5
- ☐ Więcej niż 5

3. Czy korzystasz z innych nośników informacji?

a) Czy słuchasz audiobooków?

- ☐ Tak, regularnie
- ☐ Sporadycznie
- ☐ Nie

b) Czy czytasz czasopisma lub magazyny?

- ☐ W wersji papierowej
- ☐ W wersji elektronicznej
- ☐ Nie korzystam

c) Czy korzystasz z platform cyfrowych, takich jak Storytel, Legimi lub podobnych?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

d) Czy słuchasz podcastów na tematy literackie lub edukacyjne?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

4. Jak długo zwykle czytasz podczas jednej sesji?

- ☐ Mniej niż 15 minut
- ☐ 15–30 minut
- ☐ 30–60 minut
- ☐ Więcej niż godzinę

CZĘŚĆ II: PREFERENCJE LITERACKIE

5. Jakie gatunki książek lubisz czytać? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- ☐ Fantastyka
- ☐ Literatura młodzieżowa
- ☐ Kryminały
- ☐ Przygodowe
- ☐ Literatura faktu
- ☐ Biografie
- ☐ Poezja
- ☐ Inne: _____

6. Skąd najczęściej bierzesz książki do czytania?

- ☐ Biblioteka szkolna
- ☐ Biblioteka publiczna
- ☐ Kupuję w księgarniach
- ☐ Pożyczam od znajomych/rodziny
- ☐ Czytam e-booki
- ☐ Inne: _____

7. Czy polecasz książki swoim znajomym?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

CZĘŚĆ III: KORZYSTANIE Z BIBLIOTEKI SZKOLNEJ

8. Czy korzystasz z biblioteki szkolnej?

- ☐ Tak, regularnie
- ☐ Tak, sporadycznie
- ☐ Nie, nigdy

Jeśli tak, co najbardziej cenisz w bibliotece szkolnej? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ Dostęp do nowości wydawniczych
- ☐ Pomoc w wyborze książek
- ☐ Organizowane wydarzenia czytelnicze

- ☐ Dostęp do e-booków
- ☐ Inne: _____
- ☐ Tak, regularnie
- ☐ Tak, sporadycznie
- ☐ Nie, nigdy

9. Jeśli nie korzystasz z biblioteki szkolnej, dlaczego? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ Brak interesujących książek
- ☐ Brak czasu
- ☐ Nie wiem, co wypożyczyć
- ☐ Inne: _____

10. Jak oceniasz ofertę biblioteki szkolnej?

- ☐ Bardzo dobra
- ☐ Dobra
- ☐ Przeciętna
- ☐ Słaba
- ☐ Nie mam zdania

CZĘŚĆ IV: BARIERY I MOTYWACJA

11. Co powstrzymuje Cię przed częstszym czytaniem? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ Brak czasu
- ☐ Brak ciekawych książek
- ☐ Nie lubię czytać
- ☐ Problemy z koncentracją
- ☐ Inne: _____

12. Co mogłoby Cię zachęcić do czytania większej liczby książek? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ Większy wybór książek w bibliotece
- ☐ Ciekawsze lekcje na temat literatury
- ☐ Konkursy czytelnicze
- ☐ Spotkania autorskie
- ☐ Warsztaty literackie
- ☐ Polecenia od znajomych lub nauczycieli
- ☐ Inne: _____ (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)
- ☐ Większy wybór książek w bibliotece
- ☐ Ciekawsze lekcje na temat literatury

- ☐ Konkursy czytelnicze
- ☐ Polecenia od znajomych lub nauczycieli
- ☐ Inne: _____

CZĘŚĆ V: PYTANIA OTWARTE

13. Która książka zrobiła na Tobie największe wrażenie i dlaczego?
Czy poleciłbyś/poleciłabyś tę książkę innym uczniom? Dlaczego?

14. Jak Twoim zdaniem szkoła mogłaby promować czytelnictwo?

Dziękujemy za udział w ankiecie! Twoje odpowiedzi są dla nas bardzo ważne i pomogą nam w rozwijaniu czytelnictwa w naszej szkole.

Dlaczego warto robić ankiety czytelnicze

Ankieta umożliwia nauczycielowi bibliotekarzowi lepsze zrozumienie nawyków i preferencji czytelniczych uczniów, co pozwala na dostosowanie oferty książkowej do rzeczywistych zainteresowań młodzieży. Wyniki ankiety mogą ujawnić przyczyny, dla których uczniowie nie korzystają z biblioteki, takie jak brak interesujących tytułów, niewielka różnorodność gatunków literackich czy ograniczony czas na czytanie. Na podstawie zebranych danych można wprowadzić zmiany, takie jak zakup nowych książek, organizacja spotkań autorskich, warsztatów literackich czy promocji czytelnictwa w szkole. Ankieta może również pomóc w ustaleniu, które formy promocji czytelnictwa są najskuteczniejsze, na przykład konkursy, plakaty, kluby książki czy rekomendacje nauczycieli. Dzięki informacjom z ankiety bibliotekarz może efektywniej planować wydarzenia czytelnicze, takie jak „Tydzień książki” czy „Noc Bibliotek”. Ankieta stanowi formę dialogu z uczniami, co sprawia, że czują się oni doceniani, a ich opinie mają znaczenie. Może to przyczynić się do zwiększenia zaangażowania w życie biblioteki. Regularne przeprowadzanie ankiet pozwala na śledzenie zmieniających się nawyków czytelniczych i lepsze reagowanie na nowe potrzeby.

Co mogą zmienić ankiety czytelnicze

1.	Rozwój oferty biblioteki: lepszy dobór książek i nośników (e-booki, audiobooki).
2.	Organizacja nowych wydarzeń, np. warsztatów czytelniczych.
3.	Poprawa dostępności biblioteki (godziny otwarcia, przestrzeń do nauki i relaksu).
4.	Podniesienie poziomu czytelnictwa wśród uczniów i nauczycieli.

Jak ankiety wpływają na warsztat pracy nauczyciela bibliotekarza

1.	Umożliwiają lepsze planowanie działań.
2.	Pomagają tworzyć oferty zgodne z realnymi oczekiwaniami.
3.	Wspierają rozwój innowacyjnych form pracy, np. cyfrowych platform czytelniczych.
4.	Dają konkretne dane, które można przedstawić dyrekcji jako argument za dodatkowymi funduszami na zakup książek.

Ankiety czytelnicze stanowią cenne narzędzie wspierające rozwój biblioteki oraz promowanie czytelnictwa. Regularne ich przeprowadzanie pozwala na systematyczne monitorowanie zmian i skuteczne reagowanie na potrzeby uczniów. Biblioteka szkolna powinna być dostosowana do oczekiwań swoich użytkowników, a ankiety mogą w tym znacząco pomóc, ujawniając ich preferencje.

Ankiety pełnią również rolę doskonałego podsumowania naszych działań, stając swoisty „papierek lakmusowy”, który pokazuje, na ile proponowane materiały i formy pracy były atrakcyjne dla uczestników. Dzięki pytaniom o ulubione książki, tematy czy aktywności możemy zidentyfikować, co wzbudziło największe zainteresowanie, a co wymaga zmian lub lepszego dostosowania. Umożliwiają one ocenę skuteczności zastosowanych metod pracy, takich jak warsztaty, wspólne czytanie, gry literackie czy projekty artystyczne. Czy uczestnicy poczuli się bardziej zmotywowani do czytania? Czy zrozumieli analizowane teksty? Czy treści zostały przyswojone?

Ankiety, jako „papierki lakmusowe”, mogą ujawnić potrzeby czytelnicze i edukacyjne uczniów oraz uczestników projektu. Dzięki tym informacjom można lepiej dostosować przyszłe działania, na przykład uwzględniając nowe gatunki literackie, rozszerzając tematy związane z literaturą współczesną lub wprowadzając bardziej zróżnicowane formy pracy. Stanowią one także narzędzie do oceny rozwoju konkretnych umiejętności czytelniczych – od rozumienia tekstu po zdolność krytycznego myślenia i wyciągania wniosków. Mogą wskazać, które elementy programu warto wzmocnić, aby lepiej wspierać rozwój uczniów. Z perspektywy osoby prowadzącej ankietę stanowią one okazję do autorefleksji i oceny własnej pracy. Jakie elementy programu były szczególnie cenione przez odbiorców? Co mogłoby zostać ulepszone?

W moim przypadku okazało się kilka razy, że ankiety czytelnicze ujawniły luki w pracy biblioteki, które w codziennym działaniu były niezauważone. Wyniki ankiet stały się dla mnie punktem wyjścia do dalszych projektów i planów pracy. Zachęcam serdecznie do przeprowadzenia ankiet czytelniczych, które pozwolą zidentyfikować mocne i słabe strony pracy biblioteki szkolnej. Dzięki temu możliwe będzie opracowanie lepszego planu działania oraz znalezienie istotnych rozwiązań w pracy nauczyciela bibliotekarza.

Małgorzata Bykowska

Jak zainteresować książką dziewczęta – sprawdzone sposoby

Dziewczęta czytają, ale social media coraz bardziej odciągają je od lektury książek i rozleniwiają ich umysły. Jak temu zapobiegać? Jak sprawić, by wybierały wartościowe pozycje?

Dziewczęta czytają więcej niż chłopcy. Zazwyczaj są sprawniejsze językowo i mają większy zasób słownictwa, co sprawia, że stosunkowo łatwo przyswajają treści. Jednak i one coraz częściej sięgają po internetowe zamienniki – portale i media społecznościowe, które pochłaniają mnóstwo czasu. Miłość do książek wpojona w pierwszych latach życia przez mamy czytające im bajki nieco przygasa. Co wybierają najczęściej?

7–9 lat	Te, które już samodzielnie czytają, wybierają przede wszystkim opowieści o miłości (kontynuacja wątków z bajek i baśni). One nadal żyją na pograniczu marzeń i rzeczywistości. Warto podsuwać im pozycje, które pomogą im wejść w życie i przygotować się do skoku kwantowego, jakim jest okres dojrzewania. Należy przy tym uwzględniać zainteresowania typowe dla tej grupy wiekowej. To także czas wyrabiania nawyku systematycznego czytania, który przyda się, gdy będą starsze. Jeśli przyzwyczają się do codziennej porcji ulubionej lektury, zawsze znajdą na nią czas. Zachęcajmy dziewczynki do codziennej praktyki – czytania o tej samej porze dnia, np. po powrocie ze szkoły lub przed pójściem spać. Ważne jest jednak, aby lektury były ciekawe i dostosowane do wieku czytelniczek.
----------------	---

10–12 lat	Zaczyna się burzliwy okres w życiu dziewcząt, bo wchodzą w czas dojrzewania. Kierują swoją uwagę na fizyczne zmiany, jakie się w nich dokonują. To właśnie teraz trzeba odciągać je od nierealistycznych, wykreowanych przez PhotoShop i sztuczną inteligencję wzorców wyglądu i zachęcać do sięgania po książki, które pomogą im zrozumieć, co dzieje się z ich ciałem. W tym czasie dziewczynki silniej przeżywają emocje, często też ich emocjonalność jest chwiejna, ponieważ w ich organizmach zachodzą zmiany hormonalne. Jednocześnie coraz ważniejsze stają się relacje z rówieśnikami oraz przyjaźnie. Na rynku wydawniczym dostępne są ciekawe i wartościowe książki o dorastaniu, przyjaźni, relacjach z rodzicami i rodzeństwem, a także romanse. Książki dla tej grupy wiekowej uwarściwiają na piękno otaczającego świata oraz propagują wartości umożliwiające dziewczętom rozwój społeczny. To czas wyrabiania gustów czytelniczych, dlatego jakość lektur jest niezmiernie ważna. Co ciekawe, dziewczęta coraz chętniej sięgają po gatunki wcześniej zastrzeżone dla chłopców, takie jak sensacja, horrory czy fantastyka. To akurat dobrze. Jak wiadomo, dziewczęta mają bogatsze życie wewnętrzne niż chłopcy, silniej odczuwają i wczuwają się w przeżycia postaci. Podczas czytania bardziej czują niż myślą. Takie „męskie” lektury pomagają im rozwijać myślenie analityczne i krytyczne.
------------------	--

Jak sprawić, by dziewczęta czytały więcej – 5 sprawdzonych pomysłów

1. Serie książkowe	Są jak seriale, a te, jak wiadomo, dziewczęta oglądają bardzo chętnie. Oczekiwanie na kolejną część książki pobudza apetyt na czytanie, a także rozwija wyobraźnię (Co będzie dalej? Co on/ona teraz zrobi? Jak się zachowa?). Serie, które ukazały się w całości, można wypożyczać w bibliotekach. Propozycje serii dla dziewcząt znajdziesz na https://wydawnictwoliteratura.pl/kategoria/popularne-serie-ksiazek-dla-dziewczynek/, https://lubimyczytac.pl/seria/1352/tylko-dla-dziewczyn i https://ksiegarnia-tuliskow.pl/ksiazki-dla-dziewczyn.
2. Poradniki	Dziewczęta są mniej spontaniczne niż chłopcy. One chcą wiedzieć co, jak i dlaczego. Dlatego zanim zaczną działać, rozważają różne opcje. To właśnie poradniki pomagają znaleźć odpowiedzi na pytania z zakresu urody, fitness, mody, komunikacji, relacji i wielu innych dziedzin. Sprawdź ofertę dla młodych czytelniczek na https://strefaeducacji.pl/poradniki-dla-nastolatkow-10-najpopularniejszych-ksiazek-dla-mlodziezy/ar/c5-16542553, https://www.taniaksiazka.pl/t/ksiazki-o-dojrzewaniu-dla-dziewczynek?srsId=AfmBOqzWJJKFbe24u4Xe4lfmwLMk3m4BOSgy6ni7MhOLkYvWlgaQfB i https://www.bee.pl/t/ksiazki-o-emocjach-dla-nastolatkow?srsId=AfmBOor1U9zcCwGryxyAozzEFQIP4uf1yjOqdFIYIB71oj0aCKCgBnOU.

3. Girl power	Dziewczęta są wrażliwe, ale żeby poradziły sobie w życiu, powinny być także silne i niezależne. Starannie dobrane lektury pomagają wzmacniać ich poczucie własnej wartości. Już najmłodsze czytelniczki powinny rozwijać pewności siebie, uczyć się wyrażać swoje potrzeby i dążyć do osiągania celów (a nie tylko czekać na spełnienie marzeń). Im wcześniej zaczną sięgnąć po książki typu girl power, tym szybciej ta zmiana się dokona. To także sposób na rozwijanie pasji czytelniczych, bo książki girl power motywują do rozwoju. Trudno się od nich oderwać i często stają się pretekstem do podejmowania rozmów na ważne tematy. Najbardziej inspirujące są opowieści o innych dziewczynach i kobietach, które mają odwagę być sobą. Takie pozycje znajdziesz na https://lubimyczytac.pl/ksiazki-dla-dziewczynek-literacka-dawka-girl-power, https://natuli.pl/pl/n/GIRL-POWER-najlepsze-ksiazki-dla-dziewczynek/178 i https://www.empik.com/pasje/ksiazki-dla-dziewczyn-o-dziewczynach-wybor-tytulow,125749,a.
4. Czasopiśma i komiksy	To alternatywa dla telefonu. Krótkie i atrakcyjne formy przypadną do gustu każdej dziewczynie. Można je przeglądać wszędzie, np. w autobusie lub podczas przerwy w szkole, samodzielnie lub z grupą przyjaciółek. Dostępnych na rynku tytułów jest wiele i nie sposób je wszystkie wymienić. Wybór zależy od czytelniczek, które kierują się szatą graficzną, tematyką i dostępnością. Absolutnym hitem jest obecnie magazyn „Kosmos dla dziewczynek”, który przeznaczony jest dla czytelniczek w wieku od 7 do 13 lat. Wpasowuje się on w nurt girl power, a zawarte w nim treści monitoruje psycholog. Więcej na temat tego czasopisma przeczytasz na https://www.nebule.pl/kosmos-dla-dziewczynek/.
5. Biografie	Życie innych ludzi jest dla dziewczyn interesujące, szczególnie gdy głównymi bohaterami są znane osoby. To nie tylko źródło wiedzy, ale także inspiracji. Czytanie o doświadczeniach, sukcesach i porażkach innych ludzi skłania do przemyśleń i pomaga dokonywać lepszych wyborów. Polecamy dziewczętom biografie o kobietach, które miały ciekawe życie i które czegoś dokonały (np. artystkach, sportowcach, wynalazcach, przedsiębiorcach), aby rozbudzić w nich ambicje. Zajrzyj na https://walbrzych.naszemiasto.pl/ksiazki-dla-dzieci-o-niezwyklych-dziewczynkach-i-kobietach/ar/c5-8712115, https://maliczynicy.pl/kobiety-ktore-warto-znac/ i https://www.taniaksiążka.pl/t/ksiazki-biograficzne-o-kobietach?srsId=AfmBOoq6qXxawyaKB2RVTOSzSzEYE7Q3Fz-pQprQn7Ej2XVLRnY1KF6.

W szkole podstawowej starajmy się osiągnąć trzy najważniejsze cele:

- ▶ wdrażanie nawyku regularnego czytania,
- ▶ wyrabianie gustów czytelniczych,
- ▶ poszerzanie zainteresowań i wiedzy o świecie oraz wszechstronny rozwój.

Jeśli to się uda, nastolatki (a później kobiety) na pewno będą czytały chętnie i dużo.

Prowadzisz bibliotekę szkolną? Szukasz sprawdzonych sposobów na to, jak zainteresować uczniów czytaniem? Chcesz wiedzieć, jak skutecznie zaplanować pracę biblioteki, katalogować podręczniki, stworzyć ciekawy plan praktyk, prowadzić angażujące zajęcia z wykorzystaniem sztucznej inteligencji i programów komputerowych? Zamierzasz skutecznie rozmawiać o swojej pracy z dyrektorem szkoły?

Dzięki tej publikacji:

- **Poznasz konkretne metody pracy z dziećmi i młodzieżą**
– 9 sprawdzonych zajęć czytelniczych, sposoby na przyciągnięcie chłopców i dziewcząt do książek, pomysły na wykorzystanie map literackich i gamifikacji.
- **Zyskasz gotowe materiały i narzędzia do codziennej pracy**
– plan praktyk, instrukcje pisania sprawozdań, przykłady dokumentów bibliotecznych (dzienniki, protokoły, regulaminy), propozycje planów pracy.
- **Otrzymasz rzetelne wsparcie prawne i organizacyjne**
– wyjaśnienia dotyczące stosowania Karty Nauczyciela, nadgodzin, urlopu zdrowotnego, łączenia etatów, wizerunku uczniów, a także wykorzystania sztucznej inteligencji i nowoczesnych narzędzi (Canva, Book Creator, PowerPoint, Facebook).

Autorem książki jest Małgorzata Bykowska – nauczyciel bibliotekarz z 36-letnim stażem, a także prawnicy specjalizujący się w Karcie Nauczyciela.

Publikacje i prenumerata wydawnictw:
tel.: 22 518 29 29 • faks: 22 617 60 10
e-mail: cok@wip.pl

ISBN 978-83-8409-397-9

Cena: 99,00 zł brutto

UOB 427